

Miljøfarlige forurenende stoffer (MFS) i vandområdeplanerne

Faktaark
December
2025

Hvordan defineres MFS i vandområdeplanerne?

Miljøfarlige forurenende stoffer (MFS) dækker over en række stoffer, som i for høje koncentrationer kan skade menneskers sundhed, plante- og dyreliv på land og i vand. Det er f.eks. metaller, pesticider, PFAS, flammehæmmere og lægemidler.

Hvad er de største udfordringer ved MFS?

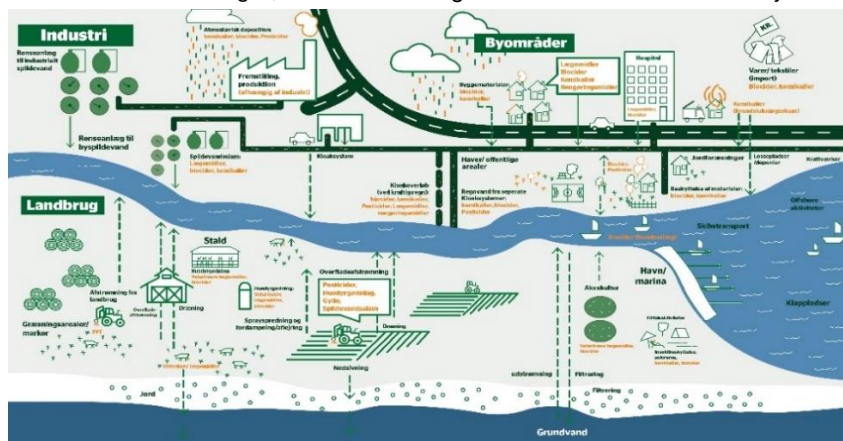
MFS kommer fra mange forskellige diffuse kilder og punktkilder. Væsentlige kilder til MFS er bl.a. landbrugsgødning, virksomheder, spredt bebyggelse og nedfald fra luften. Stofferne kan transporteres rundt i vandmiljøet, f.eks. fra vandløb til kystvande eller via renseanlæg og regnbetingede udledninger. Udover nuværende udledninger er mange vandområder også præget af tidligere tiders forurening.

Hvordan er tilstanden for MFS i vandmiljøet?

Der mangler viden om MFS og der er ukendt tilstand for MFS i mange søer, vandløb og kystvande. Der er god tilstand for MFS i vandmiljøet, når koncentrationer i vandområderne ikke overstiger fastsatte miljøkvalitetskrav (grænseværdier).

Hvordan forbedres tilstanden for MFS i vandmiljøet?

MFS reguleres af en række regler på EU og nationalt niveau, bl.a. direktiv om miljøkvalitetskrav, biocidforordningen og pesticidforordningen samt regler om udledningstilladelser. Vandområdeplanerne indeholder indsatser og udviklingsprojekter, som skal give mere viden om bl.a. tilstand og kilder. Miljøministeriet har iværksat en national strategi for miljøfarlige stoffer med 20 initiativer fordelt under fem målsætninger, som skal sikre "god tilstand" for MFS i vandmiljøet.

Figur 1: Kilder til MFS i vandmiljøet. Kilde: Figur baseret på og oversat fra figur fra Umweltbundesamt (UBA)/Studio Good

Nye indsatser ved genbesøget

Udvidet overvågningsprogram for MFS inkl. indhentning af data til modellering
Oprensning og afværgeforanstaltninger af jordforureninger som påvirker overfladevand
Nye miljøkvalitetskrav

Indsatser

Stofspecifikke indsatser
Strategier for bl.a. pesticider
Regler om udledningstilladelser
EU-regler og nationale regler om bl.a. anvendelse af MFS

Nye udviklingsinitiativer ved genbesøget

Prioritering af udledninger
Vejledende udtalelser om overdækning af elektronisk affald på genbrugspladser- og stationer
Forskningsunderstøttelse til kortlægning af mulige indsatsområder/indsatsbehov
Bedre grundlag for basisanalyse/vurdering af risiko for manglende målopfyldelse
Undersøgelse af nationale kilder til atmosfærisk deposition
Undersøgelse af bidrag fra landbrugsarealer til overfladevand
Undersøgelse af problematiske stoffers anvendelse i brancher

Udviklingsinitiativer

Identificering og kvantificering af kilder
Virkemiddelkatalog
Kildeopsporing i testoplund
Gennemgang af forvaltningsgrundlag
Opstilling af kilder til MFS
Partnerskab for miljøfarlige stoffer